

Til Nærings- og fiskeridepartementet
Deres ref. 15/6301

Oslo 11. mars 2016

Hørings svar - forslag til langsiktig strategi for Altinn

Norsk Arkivråd (NA) ønsker med dette å gi innspill til Altinns langsiktige strategi, sett fra brukergruppen ansvarlig for dokumentforvaltning og arkiv i både statlig og kommunal virksomhet.

NA er positive til de fire overordnede satsingsområdene i strategien – brukerorientering, støtte til myndighetsutøvelse, samhandling og innovasjon og næringsutvikling. Vi ser mange muligheter for effektivisering av dokumenthåndtering i det offentlige, ved at en bruker kan kommunisere med flere etater i en enkel dialog, og automatisert fangst av informasjon og automatiserte prosesser. Når det gjelder brukerorientering, vil vi også understreke viktigheten av at det legges til rette for «én dør inn» til offentlige tjenester. Det vil bidra til en vesentlig forenkling for innbyggerne å få en «min side» inn mot offentlige tjenester.

Altinn som nasjonal felles infrastruktur bør kunne benyttes til et vidt spekter av tjenester både i statlig og kommunal virksomhet, og løsningen bør også kunne benyttes av kommunene. En økt nasjonal satsning på nasjonale komponenter og nasjonale fellesløsninger vil etter vår mening bidra til å få fortgang i digitaliseringen av alle offentlige tjenester, inkludert de kommunale. For å sikre riktige prioriteringer og god ivaretagelse av innbyggernes behov, vil vi derfor understreke viktigheten av at kommunene er godt representert i styringsstrukturen til Altinn.

Strategien er ambisiøs, og legger opp til at Altinn skal utvikles til en felles infrastruktur som skal ligge til grunn for tjenesteutvikling knyttet til virksomhetenes myndighetsutøvelse, og gjerne med tjenester som går på tvers av etater. Strategien fremhever at Altinn skal ha en pådriverrolle for gevinstrealisering. NA mener at en slik ambisjon bør forplikte Altinn til å gi tilstrekkelig støtte for at tjenesteeierne kan oppfylle sine lovbestemte plikter når det gjelder behandling av dokumentasjon. Hensynet til aktuelle krav og retningslinjer i disse parallelle prosessene kunne med fordel vært mer tydelig formulert i strategien, og gis prioritet i det

videre arbeidet med handlingsplaner og samfunnsøkonomiske analyser. Dette kan skje ved at det parallelt utvikles "nye beste praksiser" for regulering av arkivansvar og løsninger som sikrer ivaretagelse av hver enkelt tjenesteeiers dokumentasjonsbehov og plikter. En langsiktig strategi for Altinn må være godt samordnet med annen digitaliseringsstrategi. NA ser for eksempel fremdeles at dette ikke er helt avklart mellom Brønnøysundregistrene og Difi når det gjelder digitale postkasser. Fra brukersynspunkt er det viktig med helhetlige løsninger, og da ikke bare for én av aktørene.

Altinn-strategien vektlegger effektivisering. Effektivisering av virksomhetenes arkivoppgaver knyttet til manuell registrering og kvalitetssikring av data hos tjenesteeierne, handler om å automatisere et arbeidsintensivt manuelt arbeid. Selv om Altinns strategi legger opp til forenkling av det tekniske integrasjonsarbeidet, så vil tjenestene gjennom Altinn-infrastrukturen skape arkivpliktige logger over transaksjonene. At alle tjenesteeierne som samhandler fortsatt vil måtte arkivere disse hos seg, vil oppfattes som en "tidstyv", og øker risikoen for at arkivering av dokumentasjon fra en og samme prosess skjer fragmentert flere steder (delvis hos Altinn og delvis hos tjenesteeiere). Uten samtidig tilpasning av arkivlovverket, vil Altinn heller enn å bidra til å redusere kompleksiteten knyttet til identifisering, fangst og arkivering av dokumentasjon av myndighetsutøvelse, kunne ha motsatt effekt. En helhetlig Altinn-strategi bør derfor følges av avklaringer om ivaretagelsen av arkiveringsbehov, avhengigheter til arkivlovverket, og eventuell endring i regelverk knyttet til arkiv.

Nedenfor følger svar på spørsmål som departementet særlig har bedt høringsinstansene kommentere:

1. *Hvordan kan Altinn på en best mulig måte samvirke med andre nasjonale felleskomponenter og IKT-systemer?* NA mener at en koordinert, helhetlig tilnærming til tilstøtende digitaliseringstiltak er nødvendig for utviklingen av handlingsplaner for realisering av Altinns strategi. NA foreslår en analyse av konsekvenser realiseringen av Altinns langsiktige strategi har for effektivisering av arkivfunksjonen i offentlig forvaltning og eArkiv som felleskomponent.
2. *Hvilket ambisjonsnivå bør Altinn legge seg på med hensyn til fremtidige behov hos brukerne og forvaltningen?* Altinn bør ha ambisjon om å være en nasjonal felles infrastruktur som kan benyttes til et vidt spekter av tjenester både i statlig og kommunal virksomhet for samarbeid med næringsliv og innbyggere.
3. *I hvilken grad bør infrastrukturen til Altinn tilgjengeliggjøres for alminnelig bruk for kommunene? På hvilken måte kan kommunene involveres i Altinns styringsstruktur?* Kommunene bør kunne benytte Altinn, og involveres i den styringsstrukturen som finnes (Skate, gjennom representanter fra KS osv.) For øvrig støtter NA KS sine

innspill til høringen, som understreker betydningen av at kommunal sektor er sikret tilstrekkelig medvirkning i den videre utviklingen av Altinn.

5. *Hvilke prioriteringer bør forvaltningen gjøre ved innlemmelse av ny funksjonalitet og nye tjenesteeiere eller tjenester?* Det bør prioriteres at ivaretagelse av tjenesteeiernes dokumentasjonskrav og -plikter, og utvikling knyttet til informasjonsforvaltning, utvikles parallelt med tjenesteutvidelse i Altinn.

7. *Hvilken rolle og ambisjon skal Altinn ha som partner for innovasjon i næringslivet? Hvordan kan en eventuell rolle avgrenses slik at den ikke konkurrerer med private utviklere av IKT-løsninger?* Altinn bør ha ambisjon om å være den foretrukne infrastruktur for utvikling av samhandlingsløsninger med offentlig forvaltning, i det minste for statlig sektor.

8. *Hvordan skal profileringen av merkevaren Altinn utvikles videre? Bør Altinn være et synlig merkenavn for sluttbrukerne (privatpersoner og virksomheter) eller være "transparent" og integrert i de offentlige virksomhetenes egne løsninger?* Altinn bør være "transparent" og integrert i de offentlige virksomhetenes egne løsninger.

Med hilsen

Marianne Høiklev Tengs
Leder